

Uchwała nr 1/2023

Komitetu Sterująco-Monitorującego Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030, PROO z dnia 26 lipca 2023 roku w sprawie zaopiniowania Regulaminu konkursu na rok 2024 w ramach Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich PROO na lata 2018-2030 oraz Regulaminu konkursu w ramach Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich PROO na lata 2018-2030, Priorytet 2b Dofinansowanie początkowych kapitałów żelaznych, edycja 2023-2025

§ 1

Komitet Sterująco-Monitorujący opiniuje pozytywnie Regulamin konkursu PROO na rok 2024.

§ 2

Komitet Sterująco-Monitorujący opiniuje pozytywnie Regulamin konkursu w ramach Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich PROO na lata 2018-2030, Priorytet 2b Dofinansowanie początkowych kapitałów żelaznych, edycja 2023-2025.

§ 3

Komitet Sterująco-Monitorujący po rozpatrzeniu uwag zgłoszonych w ramach konsultacji społecznych Regulaminów konkursów sformułował rekomendacje dla NIW-CRSO i ich rozstrzygnięcia. Zestawienia uwag wraz z rozstrzygnięciami stanowią załącznik do uchwały.

§ 4

Uchwała wchodzi w życie z dniem podpisania.

Załącznik nr 1 uchwały 1/2023

Lp.	Priorytet	Podmiot zgłaszający uwagi	Nr strony	Treść uwagi	Uzasadnienie	Rekomendacja KSM
1	Uwaga ogólna	Federacja Mazovia	12	Przytaczany w regulaminie program „Europa dla Obywateli” nie jest już realizowany. W jego miejsce powstał program CERV.	Prosimy o wprowadzenie poprawki celem niewprowadzania organizacji w błąd.	Wyjaśnienie Wskazany fragment Regulaminu jest fragmentem tekstu Rządowego Programu Wspierania Rozwoju Organizacji Obywatelskich PROO na lata 2018-2030. Brak jest możliwości zmiany treści Programu dokumentem niższej rangi jakim jest regulamin konkursu. Co więcej, program „Europa dla Obywateli” wskazany jest w treści Programu jako przykład, więc w żaden sposób nie wprowadza organizacji w błąd.
2	Priorytet 1b	RDPP	12	Rada rekomenduje likwidację Priorytetu 1b. Celem wskazanego Priorytetu jest zwiększenie aktywności w zakresie realizacji projektów międzynarodowych oraz sięgania po środki w ramach programów wdrażanych przez instytucje zagraniczne, w tym między innymi Komisję Europejską i jej agencje. Niska popularność konkursów wynika z faktu, iż ogłaszane są one raz do roku, zanim ogłoszone zostają konkursy europejskie. W ten sposób występuje bardzo mała liczba napływających wniosków. Rada rekomenduje rozwój innego programu lub programów, nakierowanych na rozwój międzynarodowy polskich organizacji społeczeństwa obywatelskiego		Wyjaśnienie Brak możliwości likwidacji Priorytetu na poziomie Regulaminu. Priorytety wynikają z treści Rządowego Programu Wspierania Rozwoju Organizacji Obywatelskich PROO na lata 2018-2030. Brak jest możliwości zmiany treści Programu dokumentem niższej rangi jakim jest regulamin konkursu.
3	Uwaga ogólna	Federacja Mazovia	16	Istotnym elementem, który będzie brany pod uwagę w kontekście interwencji w ramach Priorytetu 1a będzie gotowość aplikujących podmiotów do budowy lub rozwijania sieci, federacji lub innych form alianów w ramach sektora na rzecz wzmocnienia potencjału organizacyjnego, skuteczności realizacji celów statutowych, możliwości oddziaływania i współpracy z sektorem prywatnym i publicznym. Proponujemy dodanie punktów strategicznych za realizację takich działań.	W Polsce działa obecnie ponad 600 federacji organizacji pozarządowych. Jak pokazują badania Stowarzyszenia Klon/Jawor kontakty między organizacjami nie przekładają się na formalizację tych relacji poprzez wchodzenie w struktury związków, sieci lub federacji oraz tworzenie nowych. Przynależność do porozumień w latach 2002-2021 oscylowała między 28% a 36% organizacji bez wyraźnej tendencji spadkowej lub wzrostowej. Dla wzmocnienia samych organizacji obywatelskich ważne jest systemowe wzmocnianie porozumień organizacji, stąd rekomendujemy dodanie punktów strategicznych za podejmowanie takich działań.	Odrzucenie Zadania realizowane w ramach Programu PROO nie mają charakteru projektowego a ich celem jest wzmocnienie rozwoju instytucjonalnego organizacji obywatelskich. Dodanie kryteriów strategicznych w konkursie wprowadziłoby preferencje dla organizacji działających w wybranym obszarze, co mogłoby stanowić naruszenie zasady równych szans.
4	Uwaga ogólna	Federacja Mazovia	21	Dodać zapis: Podmiotem nieuprawnionym do udziału w konkursie PROO 3 są organizacje, w których we władzach organizacji są osoby związane z partiami politycznymi lub komitetami wyborczymi, w ciągu ostatnich 5 lat kandydowały w wyborach; są urzędnikami_czkami; są zatrudnieni_one w jednostkach zależnych od administracji samorządowej lub od podmiotów, które kontrolują.	Bulwersujące jest przyznawanie środków publicznych na prowadzenie działań strażniczych przez organizacje pozarządowe, w których władzach zasiadają radni, posłowie i członkowie partii politycznych. Taka sytuacja ma miejsce w konkursie PROO 3 notorycznie. Celem weryfikacji kryterium proponujemy oświadczenie, przy czym złożenie fałszywego oświadczenia powinno skutkować cofnięciem dotacji.	Odrzucenie Wykluczanie organizacji z możliwości udziału w konkursie ze względu na aktywność osób wchodzących w skład ich organów statutowych stanowiłoby rażące naruszenie zasady równych szans. Dodatkowo rozwiązanie byłoby szczególnie niekorzystne w stosunku do organizacji o charakterze członkowskim, a także byłoby nieweryfikowalne (brak faktycznej możliwości zweryfikowania prawdziwości oświadczenia).
5	PROO 1a	RDPP	24	Działanie organizacji związane z działalnością instytucjonalną i misyjną musi być zaplanowane i udokumentowane; jednak, aby uzyskać dotacje wystarczy spełniać kryteria dot. działalności instytucjonalnej. Rada wyraża przekonanie, że to korzystna zmiana z punktu widzenia skutecznego realizowania działań statutowych organizacji np. zakupu lokalu przeznaczonego do prowadzenia działalności.		Zgłoszenie nie ma charakteru uwagi do Regulaminu a pozytywnej opinii.
6	Uwaga ogólna	Stowarzyszenie Centrum Promocji i Rozwoju Inicjatyw Obywatelskich PISOP	26	Dodanie zapisu z regulaminu NOWEFIO: Przy dokonywaniu zakupów rekomendowane jest uwzględnianie aspektów środowiskowych oraz korzystanie z produktów polskich /wytworzonych w Polsce. (str. 26 Regulaminu)	Regulamin powinien zawierać zapisy wspierające uwzględnianie zasad zrównoważonego rozwoju przez organizacje pozarządowe.	Przyjęcie uwagi
7	Uwaga ogólna	Federacja Mazovia	26	Istniejący zapis: Inwestycja w środki trwałe, które nie należą do Wnioskodawcy, może zostać dofinansowana pod warunkiem dysponowania przez Wnioskodawcę wieloletnim (min. 5-letnim) prawem do ich użytkowania. Proponowany zapis: Inwestycja w środki trwałe, które nie należą do Wnioskodawcy, może zostać dofinansowana pod warunkiem dysponowania przez Wnioskodawcę wieloletnim (min. 3-letnim) prawem do ich użytkowania.	Część podmiotów wynajmujących podpisuje umowy na okres 3-letni z możliwością przedłużenia, co często się dzieje. Poza tym część organizacji pozarządowych, które podpisały umowy najmu nawet na okres 5-letni w poprzednich latach, mają przed sobą najem na 2 lub 3 kolejne lata, który z dużym prawdopodobieństwem zostanie przedłużony, ponieważ na przykładzie różnych samorządów widzimy, że polityka lokalowa wobec organizacji jest rozwijana w tym kierunku, nawet pomimo zmiany władz lokalnych.	Przyjęcie uwagi
7	Uwaga ogólna	RDPP	26	Zmiany dot. środków trwałych. Inwestycja w środki trwałe, które nie należą do Wnioskodawcy, może zostać dofinansowana pod warunkiem dysponowania przez Wnioskodawcę wieloletnim (min. 5-letnim) prawem do ich użytkowania. W przypadku realizacji remontów lub inwestycji budowlanych działania te muszą zostać zakończone, a inwestycje oddane do użytku w terminie realizacji zadania. Beneficjent powinien ubezpieczyć zakupione z dotacji środki trwałe. Kwalifikowalne są także koszty ubezpieczenia sprzętu/materiałów/wyposażenia zakupionego z dotacji. Zdaniem Rady wskazane rozwiązanie może wspomóc organizację w skutecznej realizacji celów statutowych.		Zgłoszenie nie ma charakteru uwagi do Regulaminu a pozytywnej opinii.
8	Uwaga ogólna	RDPP	28	W regulaminie nieprzejrzyście ujęto kwestię kosztów niekwalifikowanych. Nagrody, premie i inne formy bonifikaty rzeczowej lub finansowej dla osób zatrudnionych w ramach zadania z wyłączeniem nagród wynikających z regulaminów wynagradzania lub innych dokumentów wewnętrznych Wnioskodawcy mimo wykreślenia z katalogu kosztów niekwalifikowanych wciąż widnieją w regulaminie, co stanowi prawdopodobnie omyłkę techniczną		Przyjęcie uwagi Poprawiono na stronie 28 - wyróżniono, iż niekwalifikowane są: nagrody, premie i inne formy bonifikaty rzeczowej lub finansowej dla osób zatrudnionych w ramach zadania z <u>wyłączeniem nagród wynikających z regulaminów wynagradzania lub innych dokumentów wewnętrznych Wnioskodawcy.</u>

Załącznik nr 1 uchwały 1/2023

9	Uwaga ogólna	Stowarzyszenie Centrum Promocji i Rozwoju Inicjatyw Obywatelskich PISOP	29	Dodanie zapisu z regulaminu NOWEFIO: W ramach realizowanych zadań rekomendowane jest odpowiedzialne podchodzenie do NGO jako miejsca pracy, poprzez zatrudnianie pracowników na umowy o pracę. (str. 29 Regulaminu)	Regulamin powinien zawierać zapisy wspierające budowanie odpowiedzialnego miejsca pracy przez organizacje pozarządowe. Tym bardziej, jeśli zakładamy budowanie stabilności i trwałości organizacji pozarządowych.	Odrzucenie uwagi Zatrudnienie na podstawie umowy o pracę nie jest adekwatne do stanu faktycznego, w którym organizacje mogą planować działania od marca 2024 roku, natomiast dotację otrzymują kilka miesięcy później.
10	Uwaga ogólna	Federacja Mazowia	44	Istniejący zapis: Do udziału w panelu ekspertów Dyrektor zaprasza nie mniej niż 5 wyłonionych w drodze losowania spośród wszystkich ekspertów oceniających wnioski. Proponowane zmiany: do udziału w panelu dyrektor NIW zaprasza nie mniej niż 1/5 spośród wszystkich ekspertów oceniających wnioski pełne wyłonionych w drodze losowania.	Gdy rok temu proponowaliśmy udział wszystkich ekspertów w pracach panelu odrzuciliście Państwo naszą uwagę agrumetując ją brakiem organizacyjnej możliwości zrealizowania efektywnego panelu ekspertów składającego się z ponad 200 osób. Proponujemy więc powrót do sprawdzonej praktyki z lat 2019-2020, gdy do udziału w panelu dyrektor NIW zapraszał nie mniej niż 1/5 spośród wszystkich ekspertów oceniających wnioski pełne. Pragniemy zaznaczyć, że w tamtym okresie było składanych więcej wniosków niż obecnie, stąd ta propozycja jest realna do przeprowadzenia.	Odrzucenie uwagi Obecne rozwiązanie jest praktycznym i efektywnym sposobem przeprowadzenia panelu ekspertów. Z jednej strony nadal istnieje duży problem organizacyjny dotyczący panelu złożonego z oceniających rozległe konkursy (wtedy panel składa się ze zbyt dużej liczby osób, która nie przekłada się na dynamikę i merytorykę dyskusji). Ponadto określenie liczby „nie mniej niż 5” powoduje, że przy konkursach, przy których pracowało mniej ekspertów jest zapewnione szersze, jednocześnie niezbyt liczne grono ekspertów, które zapewnia odpowiednią debatę nt. ofert. Jednocześnie - jak wskazuje dotychczasowa praktyka (PROO edycja 2023) do paneli w każdym priorytecie zaproszone zostaje nawet ponad 1/5 oceniających.
11	Uwaga ogólna	Federacja Mazowia	44	Istniejący zapis: Panel ekspertów może zmienić ocenę wniosku oraz zdecydować o przyznaniu kwoty niższej niż wnioskowana przez Wnioskodawcę. Proponowany zapis: Panel ekspertów może zdecydować o przyznaniu kwoty niższej niż wnioskowana przez Wnioskodawcę.	Brak jakichkolwiek podstaw, by panel ekspertów złożony z min 5 osób podejmował decyzje o zmianie oceny wniosku nie znając jego treści. Przy zespole ekspertów złożonych z ponad 200 osób, kilka osób wylosowanych do pracy w panelu ekspertów nie ma możliwości zapoznania się z zawartością poszczególnych wniosków, nawet jeśli wszyscy eksperci wylosowani do panelu posiadają nieograniczony dostęp do treści wniosków złożonych w konkursie.	Odrzucenie uwagi Propozycja niezgodna z Rozporządzeniem Przewodniczącego Komitetu do Spraw Pożytku Publicznego z dnia 8 listopada 2018 r. w sprawie szczegółowych warunków uzyskiwania dofinansowania realizacji zadań z zakresu wspierania rozwoju społeczeństwa obywatelskiego, trybu składania wniosków oraz przekazywania środków z Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego.
12	Uwaga ogólna	Federacja Mazowia	44	Istniejący zapis: W przypadku zmiany oceny merytorycznej wniosku w stosunku do rekomendacji przygotowanej przez ekspertów panel pisemnie uzasadnia swoją decyzję. Proponowany zapis: W przypadku zmiany oceny merytorycznej wniosku w stosunku do rekomendacji przygotowanej przez ekspertów panel pisemnie uzasadnia swoją decyzję, a informacja ta zostaje zawarta w notatce wskazująca na podjęte przez panel ustalenia."	Konieczne jest utransparentnie procedury konkursowej, w tym prac panelu ekspertów.	Odrzucenie uwagi Zgodnie z logiką UoDPPIW ostateczne decyzje dotyczące przyznania dotacji są ustalane przez poszczególne gremia konkursowe (w tym wypadku panel ekspertów). Regulamin PROO podąża za tą logiką i zawiera zapis, że panel ekspertów ustala ostateczną ocenę w oparciu o rekomendację ekspertów. Zgodnie z tą logiką wprowadzanie zmian w ocenach jest procesem wewnętrznym i stanowi część ustalania ocen, które dokonuje podczas swojej debaty panel ekspertów. Ostatecznym efektem pracy panelu, który podlega zanotowaniu jest zatem decyzja będąca ustaleniem ostatecznej oceny wniosków oraz listy rankingowej, a nie debata nad zmianami w poszczególnych ocenach ofert. Notatka tworzona jest na podstawie ostatecznych ustaleń. Dokumentem, który zawiera zmiany (w tym uzasadnienia pisemne) jest protokół sporządzany z posiedzenia.
13	Uwaga ogólna	Federacja Mazowia	44	Istniejący zapis: Z posiedzenia panelu ekspertów sporządzana jest notatka wskazująca na podjęte przez panel ustalenia. Proponowany zapis: Z posiedzenia panelu ekspertów sporządzany jest protokół wskazujący na przebieg posiedzenia i podjęte przez panel ustalenia. Protokół jest udostępniany na stronie internetowej NIW-CRSO.	Organizacje pozarządowe nie mają żadnego wglądu w przebieg posiedzenia panelu ekspertów, jego skład oraz sposób podejmowania decyzji. W dniu 9 listopada 2022 Michał Rulski, zastępca dyrektora Narodowego Instytutu Wolności odmówił Władysławie Kipisz udostępnienia notatek z posiedzeń paneli ekspertów argumentując to brakiem spełnienia kryterium informacji publicznej. Uważamy to za brak zapewnienia jakiegokolwiek transparentności procedury konkursowej, co stawia NIW-CRSO w bardzo złym świetle.	Wyjaśnienie Zgodnie z Regulaminem konkursu, z posiedzenia panelu ekspertów sporządzana jest notatka wskazująca na podjęte przez panel ustalenia. Dokument ten zawiera wszystkie ustalenia podjęte w trakcie posiedzenia panelu. Sam protokół z panelu jest dokumentem wewnętrznym NIW-CRSO, roboczym, niestanowiącym informacji publicznej. W stosunku do notatki z posiedzenia zawiera on informacje o charakterze organizacyjno-technicznym z posiedzenia panelu.
14	Priorytet 5	RDPP	44	Zdaniem Rady, katalog kosztów kwalifikowanych, standardów oceny i przygotowania ekspertów oceniających w Priorytecie 5 wymaga prac, uszczegółowienia, uspołnżenia i przedłożenia jednoznacznej wykładni oceny wniosków. W chwili obecnej brak jest jednoznacznych i spójnych standardów oraz praktyki oceny wniosków w tym priorytecie, co może skutkować nieznanym przyznawaniu środków w ramach omawianego priorytetu.		Wyjaśnienie Kryteria oceny wniosków wynikają z art. 30 pkt 4 ustawy o NIW. W celu realizacji rekomendacji RDPP, NIW-CRSO podejmie działania mające na celu dążenie do standaryzacji ocen złożonych wniosków.

Załącznik nr 2 do uchwały 1/2023

Lp.	Podmiot zgłaszający uwagi	Nr strony	Treść uwagi	Uzasadnienie	Rekomendacja KSM PROO
1	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju i Promocji Podkarpacia „Pro Carpathia”	11	Zmiana wielkości środków dostępnych w poszczególnych latach, tak aby największe środki dostępne były w roku 2025, a najmniejsze w 2023 r.	Biorąc pod uwagę, że realizacja zadań jest możliwa od 1 czerwca 2023 r. prawdopodobnie stosunkowo mniej zadań będzie zrealizowanych w tym roku, niż np. w latach kolejnych, zwłaszcza w roku 2025.	Odrzucenie uwagi Konkurs realizowany jest ze środków Funduszu Wspierania Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego. W przypadku braku wykorzystania środków w 2023 roku, środki wrócą do Funduszu i ponownie mogą zostać wykorzystane w roku 2024.
2	Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju i Promocji Podkarpacia „Pro Carpathia”	15	Zwiększenie liczby punktów z maksymalnej liczby 10 pkt. do np. 100 pkt. Poszczególne kryteria np.: Adekwatność wniosku w odniesieniu do celów Programu oraz Priorytetu 2b. – 25 pkt. Jakość zaplanowanych działań – 25 pkt. Wpływ działań zawartych we wniosku na Wnioskodawcę oraz jego otoczenie – 20 pkt. Potencjał organizacji do realizacji zadania – 20 pkt. Realność wysokości planowanego do zebrania kapitału w odniesieniu do planowanych działań oraz sytuacji makroekonomicznej – 10 pkt.	Większa ogólna liczba punktów pozwala na bardziej precyzyjną ocenę merytoryczną złożonych wniosków.	Odrzucenie uwagi Mając na uwadze, iż konkurs adresowany jest do bardzo wąskiej grupy beneficjentów szeroka skala punktowa nie będzie adekwatna do liczby złożonych wniosków.